

PLANTEVERN I HAGEN

INFORMASJON
OM RIKTIG BRUK
AV PLANTEVERN-
MIDLER

Mattilsynet

PLANTEVERN MIDLER I HAGEN

HAGEDRØMMEN ...

Løvetann i plenen, lus på rosene, mark i eplene osv. Det er mange utfordringer for den som vil realisere drømmen om en bugnende hage.

Plantevernmidler kan i noen tilfeller løse problemene, men har også uheldige egenskaper som gjør at bruken bør begrenses:

- De kan være helseskadelige for mennesker, og skal behandles og brukes med aktsomhet.
- De kan bli værende i miljøet i lang tid, både i jord og i grunnvann.
- De kan være skadelige for jord- og vannlevende organismer og for nyttedyr som f.eks. bier og mariehøner.

I Norge har Mattilsynet ansvar for å godkjenne plantevernmidler. Et plantevernmiddel som søkes godkjent går gjennom en lang prosess der stoffets egenskaper når det gjelder helse, miljø og effektivitet blir vurdert.

De fleste plantevernmidler er kun tillatt å bruke for yrkesbrukere som har autorisasjon for bruk av plantevernmidler. Et fåtall plantevernmidler er tillatt å bruke i private hager. Disse er vurdert å ha akseptable egenskaper for hobbybruk.

Alle forhandlere av plantevernmidler skal kunne veilede kundene om riktig bruk av plantevernmidler.

SIKKER BRUK

Sikker bruk handler om å bruke plantevernmidler på en måte som ikke skader deg eller omgivelsene. Det handler også om hvordan du skal oppbevare plantevernmidler og hvordan du skal kvitte deg med rester og emballasje.

BARE BRUK PLANTEVERN MIDLER SLIK DET STÅR PÅ ETIKETTEN

Det er bare lov å bruke plantevernmidler på den måten som er beskrevet på etiketten. Det er disse mengdene og bruksområdene som er vurdert som trygge. Det er ikke lov å ta med seg plantevernmidler fra utlandet. Plantevernmidler kan bare brukes dersom de er godkjent i Norge og har norsk etikett. Plantevernmidler til yrkesbruk skal ikke brukes i private hager. Du kan derfor ikke leie noen inn til å behandle kjøkkenhagen eller epletrærne med disse plantevernmidlene.

ETIKETTEN
FORTELLER DEG
HVORDAN DU SKAL
BRUKE PLANTEVERN-
MIDDELET RIKTIG
OG TRYGT

Hold barn og
dyr unna behandlet
areal og lagrede
plantevern-
midler

FORSIKTIGHETSREGLER

På etiketten til plantevernmiddelet står det forsiktighetsregler og eventuelle advarsler. Det kan være krav om bruk av hansker, at du skal vaske deg etter bruk, eller at barn og husdyr ikke skal ferdes på området før en viss tid har gått. Forskrift om plantevernmidler har krav om at avstanden til innsjøer, bekker, vannførende grøfter og hagedammer skal være minst tre meter, om ikke annet står på etiketten.

LAGRING

Plantevernmidler skal oppbevares utilgjengelig for barn. Videre skal de oppbevares i lukket og tett emballasje, og adskilt fra mat, fôr, kosmetikk og tilsvarende varer. Hva du skal gjøre med emballasjen og eventuelle rester etter bruk står på etiketten.

REDUSERT BRUK

Vi ønsker å begrense bruken av plantevernmidler, gjennom integrert plantevern. Det betyr å ta i bruk ulike teknikker og metoder for å holde mengden ugras og andre planteskadegjørere nede, og bare bruke kjemiske midler når det mangler gode alternativer.

FINNES DET
GRØNNE
ALTERNATIVER?

Alternativer

Her har du noen tips og råd som kan bidra til å redusere angrep av plantesykdommer, skadedyr og ugras i hagen:

- Luk ugras.
- Bruk plantesorter som er mest mulig motstandsdyktige mot skadegjørere.
- Hold frukttrærne åpne og luftige, da er de mindre utsatt for sopp sykdommer på fruktene.
- Dekk til grønnsaksbed med fiberduk for å hindre angrep av skadeinsekter, f.eks. gulrotflue.
- Dekk til jord for å redusere ugras og stimulere nyttedyr, f.eks. marihøner og løpebiller.
- Enkelte matvarer og andre vanlige stoffer kan brukes mot skadegjørere i hagen. På Mattilsynets nettsider finner du en liste over slike godkjente basisstoffer.

HVIS UHELLET ER UTE

Giftinformasjonen ved Folkehelseinstituttet er en døgnåpen telefontjeneste for akutte forgiftninger. De gir råd og veiledning om hva du bør gjøre hvis uhellet er ute. Ved alvorlige symptomer, ring 113.

Giftinformasjonen (døgnåpen)
Telefonnummer: 22 59 13 00
www.giftinfo.no

Brosjyren er finansiert av Handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler

Plantevern i hagen

Mattilsynet
Telefon: 22 40 00 00
E-post: postmottak@mattilsynet.no
www.mattilsynet.no

